

Samisk språk i Svahken sijte

Elgå oppvekstsenter

Samisk språk i Svahken sijte

- Vilkåra for sørsamisk på norsk side av grensa
- Organiseringa av språkmotiveringsprosjektet
- Innhald og aktivitetar i prosjektet
- Resultata
- Framtida

Talet på grunnskuleelevar med opplæring i sørsamisk

År	1994	1997	1999	2001	2004	2006
Elevtal	58	84	104	98	121	116

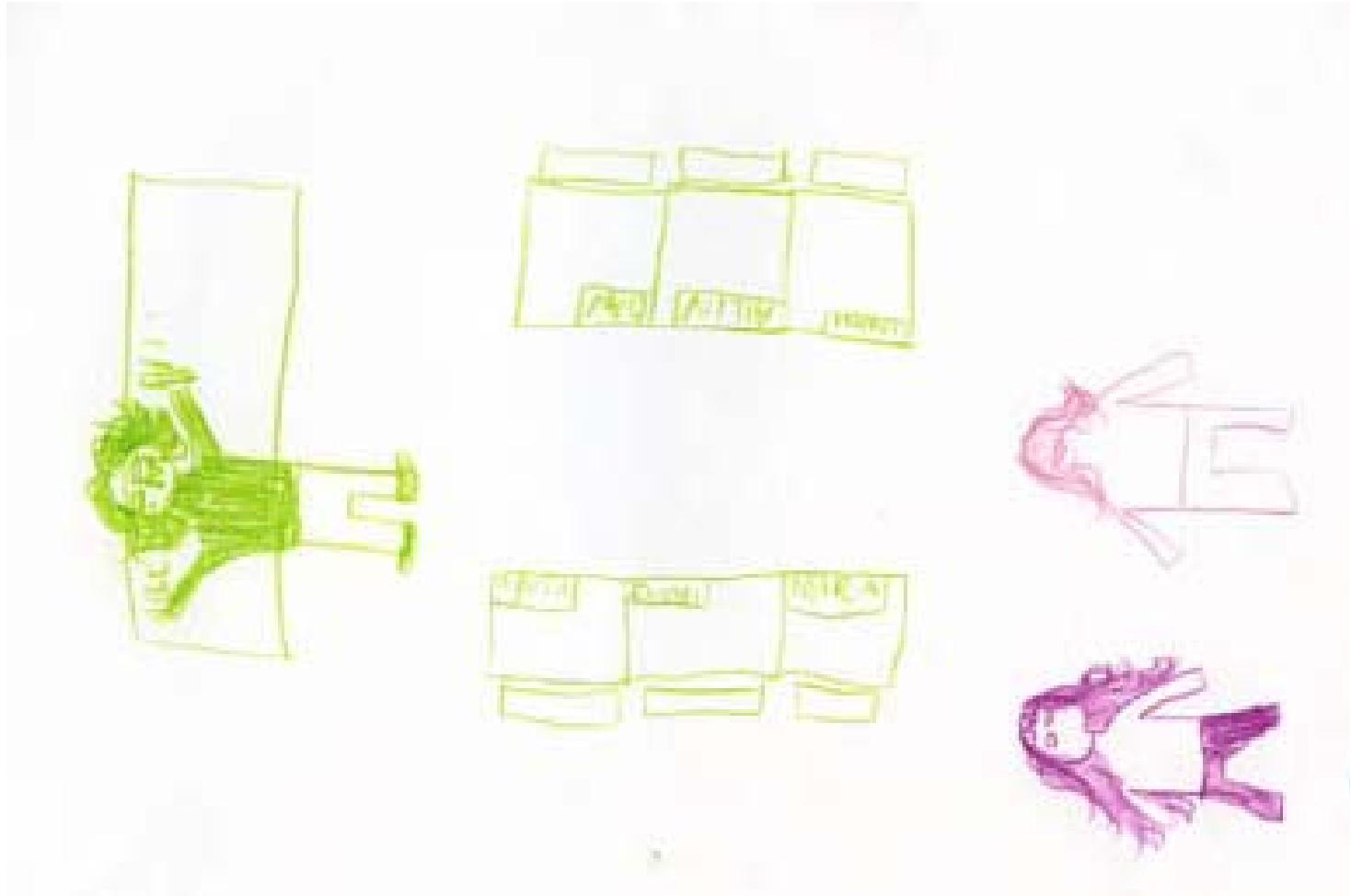
Talet på grunnskuleelevar i sørsamisk fordelt etter fagplan

År	2001	2002	2004	2005	2006
	2002	2003	2004	2006	2007
1. språk	1	3	10	16	18
2. språk	74	79	69	81	78
Språk og kultur	23	40	42	26	20
I alt	98	122	121	123	116

Organising

Målgruppe for Kōhanga Reo

- Born i førskulealder med māori-bakgrunn
- Foreldra kan òg ta del i aktivitetane

Mål for Kōhanga Reo

- Overføringa av språket til små born skal gje positive resultat for den einskilde
- Māori-kulturen skal styrkast og vitaliserast og språket førast vidare til nye generasjonar

Kontroll

- Kōhanga Reo blir initiert, etablert og drive av māori-folket sjølv med midlar frå offentlege instansar og frå stiftingar.

Hovudressurs

- I Kōhanga Reo er eldre māori-talande ein hovudressurs
- Morsmålstalarar hjelper til så små born kan tileigne seg māori på (mest mogleg) naturleg måte

Syn på språkopplæring

- Kōhanga Reo satsar på at borna tileignar seg språket på (mest mogleg) naturleg måte gjennom aktivitetar i kulturelt kjende samanhengar.

Kulturell forankring

- Kōhanga Reo skal styrkje både deltakarane og kulturen
- Opplæringa skal vera familieorientert og lokalorientert

Læremiddel

- I Kōhanga Reo er lærematerialet stort sett sjølvutvikla
- Materialet er utforma slik at borna skal kjenne seg att i dei

Fordeling av samisk- og norskdominert tid i barnehagen i Elgå

	Måndag	Tysdag	Onsdag	Torsdag
Kl. 8.00	Samiskdominert tid i Savka		Samiskdominert opplegg i derhvie-gåetie heile dagen	Samiskdominert tid i Savka
Kl. 11.00	Felles lunsj samisk og norsk			Felles lunsj
	Norskdominert felles tid ute			Norskdom. felles tid ute
Kl. 14.00	Felles måltid samisk og norsk			Felles måltid
Kl.15.30	Norskdominert felles tid ute			Norskdom. felles tid ute

Ved derhviegåetie 1

Ved derhviegætie 2

Ved derhviegåetie 3

Svake tospråklege opplæringsmodellar

- Språkdrukningmodell
- Overgangmodell
- Majoritetsopplæring med minoritetsspråket som fag

Sterke tospråklege opplæringsmodellar

- Fullstendig språkbadsmodell
- Delvis språkbadsmodell
- Bevaringsmodell

Språkmeistring

- Borna forstår sørsamisk kvardagsspråk snakka i vanleg talefart
- Borna kan svara på sørsamisk når nokon snakkar til dei på sørsamisk
- Borna kan delta i ein samtale på sørsamisk over tid
- Borna snakkar helst sørsamisk med visse vaksne som dei har knytt språket til

Strategiar og haldningar

- Borna prøver ikkje å unngå å bruke sørsamisk
- Når borna står fast i sørsamisk, brukar dei offensive strategiar for å kunna halde ein samtale i gang på språket
- Borna har ei positiv haldning til sørsamisk

Språkutvikling

- Borna hadde ei kontinuerleg sørsamiskspråkleg utvikling gjennom heile prosjektperioden
- Norsk har heile tida vore det språket borna har meistra best, og det sørsamiske språket deira er ikkje aldersadekvat på same måten som det norske er
- Dersom den sørsamiskspråklege utviklinga får halde fram som no, vil det sørsamiske språket bli meir aldersadekvat etter kvart

Styrken i prosjektet

- Lokal forankring
- Ekte interesserte lærarar og prosjektleiing
- Økonomi til å prøve ut alternative opplæringsmodellar
- Eit støttande skulemiljø

Christine Rensberg

Vedlegg til 1917-protokollen

”Staten bør ha pligt til at sørge for lappernes undervisning med bibehold av lappisk språk i skolerne ... Da imidlertid forholdene i de nordligste og sydligste trakter av lappernes bopladse er saa forskjellige, vil vi at myndighetene skal ta hensyn hertil, saa ikke undervisningen i de sydlige trakter ... blir ordnet paa samme maate som i de nordlige trakter.”